

Slovenci, ponorite! Korupcija nam požre štiri milijarde evrov na leto

28.03.2016 Finance [Novica Mihajlović](#)

Slovenijo korupcija letno stane štiri milijarde evrov, to je desetina BDP ali vsota vrednosti vseh delnic Krke, Zavarovalnice Triglav, Telekom Slovenije, Petrola in Luke Koper

EU letno zaradi korupcije izgubi več kot 813 milijard evrov, kar je skoraj pet odstotkov bruto domačega proizvoda (BDP) 28 držav članic skupaj. Samo Slovenija letno izgubi štiri milijarde evrov oziroma 9,88 odstotka svojega BDP. To ugotavlja raziskava za evropski parlament o stroških korupcije in organiziranega kriminala, ki ocenjuje škodo, ki jo korupcija povzroča v gospodarskem, družbenem in političnem smislu.

Se še spomnite, kako je ljubljanski župan Zoran Janković pred šestimi leti za hrvaški Jutarnji list modroval o korupciji v Sloveniji: »Ne vem, ali je v Sloveniji sploh kaj korupcije. Resno. Imam 57 let, bil sem v podjetju, ki je bilo največji kupec v celi regiji, v osmih letih pa sem zamenjal le enega direktorja, za katerega so mi rekli, da prejema podkupnino.«

Korupcija je za EU resna težava

Če najboljši med slovenskimi župani, ki so mu tudi korupcijska tveganja preprečila, da bi se zavihtel na položaj predsednika vlade, ne opazi korupcije, pa je je podrobna raziskava evropskega parlamenta v Sloveniji zaznala kar precej. Če gledamo samo na ocenjeno škodo v deležu BDP, ki jo povzroči korupcija, je ta Sloveniji dvakrat večja, kot je povprečje v EU. V Sloveniji nam korupcija požre 9,88 odstotka vrednosti BDP, povprečje EU pa je 4,91 odstotka BDP.

»Korupcija je pojav s pomembnimi negativnimi posledicami za Evropsko unijo in njene članice,« ugotavlja raziskava evropskega parlamenta o stroških korupcije in organiziranega kriminala. Raziskava z mešanico metodologij poskuša izmeriti škodo, ki jo korupcija povzroča državi v gospodarskem, družbenem in političnem smislu. Merjeno na osnovi različnih najpogosteje uporabljenih indeksov in na podlagi različno črnogledih scenarijev vsa gospodarstva članic EU skupaj letno izgubijo od 179 do 990 milijard evrov zaradi korupcije.

Države stopicajo na mestu

Kot so ugotovili v analizi, se skozi leta, natančneje med letoma 1995 in 2014, skorumpiranost držav v EU ni kaj veliko spremenila. Nad povprečjem EU ostajajo ves čas iste države. V tem klubu so Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Madžarska, Italija, Litva, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija, kjer je stopnja korupcije vsa leta nad povprečjem kluba 28 držav.

Korupcija nas siromaši ...

Akadske raziskave korupcije, na katere so se med drugim sklicevali avtorji najnovejše raziskave, ugotavljajo, da imajo bolj korumpirane države manjše rasti BDP na prebivalca in so deležne manj naložb. Znanstveniki tudi ugotavljajo obratno sorazmerje med stopnjami korupcije in višino osebnih prejemkov v raziskovanih državah. Povedano drugače, bolj ko je skorumpirana država, nižje plače prejema zaposleni v tej državi.

... lahko nas jezi, spodbuja organizirani kriminal in ruši zaupanje v politiko

Vendar znanstveniki v omenjeni raziskavi poudarjajo vpliv korupcije na neenakost v družbi. Ta povzroča nezadovoljstvo med ljudmi v odnosu do vlade, ljudje v korumpiranih okoljih pa so tudi manj zadovoljni s svojimi življenji. »Korupcija in organizirani kriminal nista ločena fenomena, ampak ti dejavnosti spodbujata druga drugo,« piše v 157 strani dolgi analizi. Korumpirane in neučinkovite vlade med drugim slabo vplivajo na udeležbo volivcev na lokalnih in nacionalnih volitvah.

... lahko pa nas tudi ubije

Empirična analiza na evropski ravni kaže, da na področju javnih naročil korupcija EU stane pet milijard evrov na leto. Tudi v Sloveniji imamo izkušnje z odtekanjem javnega denarja skozi koruptivna javna naročila, denimo v gradbeništvu in zdravstvu. Specializirano državno tožilstvo je prav konec minulega tedna na sodišče vložilo zahtevo za sodno preiskavo zoper deset zdravnikov in farmacevtov, ki so obdolženi nedovoljenega sprejemanja daril. To se je zgodilo več kot dve leti po odmevnih hišnih preiskavah in začasnih pridržanjih osumljencev decembra 2013. O 500 milijonov evrov možnih prihrankov v zdravstvu, od tega okoli 300 milijonov pri javnih naročilih, kjer naj bi bilo tudi največ korupcije, sta svoj čas [govorila zdravnika Erik Brecej in Danijel Bešič](#), ki sta bila zaradi teh svojih ocen tarči hudih kritik svojih kolegov zdravnikov.